

Druhá nedel'a pôstna c

16. marec 2025

Lk 9, 28b - 36

Milé sestry a bratia!

Život býva niekedy ako v tej piesni: Jednou si hore, jednou zas dole. Sú chvíle ktoré nás posúvajú ďalej, aj také ktoré nás ubíjajú. Medzi tým často mnoho všednosti. Ježiš tým, že prijal ľudskú prirodzenosť zakusoval niečo podobné. Je zaujímavé koľkokrát a za akých okolností sa v evanjeliách spomína vrch, hora. V minulú nedel'u sa spomínal vrch pokúšania, na ktorom diabol ukazoval a sľuboval Ježišovi všetky kráľovstvá sveta - ich moc a majetok. V evanjeliách sa potom viackrát spomína, že Ježiš sa utiahol na vrch v samote, aby sabratia tam modlil. Matúšovo evanjelium ďalej zaznamenáva Ježišovu slávnú Reč na hore. Ježiš v nej predstavil základné zásady svojho učenia, medzi iným aj blahoslavenstvá. Celé jeho vystúpenie na tomto vrchu možno chápať ako jeho hviezdnu chvíľu. Boli tam učeníci aj zástupy, všetci ho počúvali s radosťou. Niečo, čo každému rečníkovi musí dodať novú energiu.

Pôst ale ďalej pripomína, že Ježiš sa od tohoto vrchu, od tejto hviezdnej chvíle posunul ďalej, jeho cesta pokračovala. Nezostal stáť na jednom mieste, nezostal sa kúpať v úspechu, ale rozhodol sa prijať aj utrpenie. Rozhodol sa podpísať svoje presvedčenie tým najcennejším - svojim životom. Jeho najbližší ho vtedy ešte nechápali. A dnes sme videli Ježiša na vrchu premenenia, nazývanom Tábor. Tí, čo mali to šťastie a boli na tomto vrchu vo svätej zemi osobne, hovoria, že je z neho pekný výhľad. Akoby bol tento vrch prepojený s ďalšími pamätnými vrchmi Písma - s Mojžišovým Sinajom a s Horebom, ktorý preslávil Eliáš. Oba sa spomínajú v dnešnom evanjeliu.

Ježiš na vrchu premenenia zakúsil povzbudenie na svojej ceste k osudovému vrchu svojho života, k pahorku Golgota. Na vrchu Tábor zakúsil povzbudenie, ktoré mu dodalo silu. Podobné chvíle poznáme aj my z nášho života. Sú chvíle, ktoré nám napriek všetkým ťažkostiam dávajú silu kráčať ďalej a ktoré vedia dokonca premeniť aj náš vonkajší vzhľad. Veď ten je obrazom našej duše. Niekedy sú to len prchavé momenty a predsa majú veľký význam pre celý náš život. Tak to bolo aj v Ježišovom prípade.

Čím Ježiš dosiahol svoju premenu na ceste ku Kalvárii, na ceste k utrpeniu? Bol to len dar zvonka, ktorý dostal na základe svojej výsady božieho syna? Evanjelium vyznieva inak. Spomína, že Ježiš vystúpil na vrch modliť sa a práve jeho modlitba ho premenila. Zmenil sa jeho vonkajší vzhľad, celá jeho postava akoby zažiarila. Môže modlitba spôsobiť takúto premenu? Môže modlitba bytostne zmeniť aj náš život?

My zvyčajne modlitbu chápeme vonkajškovo. Ako slová, ktoré hovoríme na adresu Boha a potom sa v duchu pýtame, čo sme týmito slovami dosiahli. Hodnotíme to akoby zvonka. Pravdepodobne ani neveríme v možnosť, že modlitba má moc nás aj premieňať. A keby by sme takúto možnosť aj pripúšťali, nevieme ako takú modlitbu dosiahnuť.

Kedy vzniká modlitba, ktorá premieňa náš život? Za akých okolností? Prvým predpokladom je, naučiť sa prijímať život, naše miesto v živote. S jeho výhodami, aj nevýhodami. Aj so všetkým, čo nás obmedzuje. To nám dnešným ľuďom zvyknutým na konzum neprípadá ľahké. Často by sme najradšej prijímali len to príjemno. Ale to nás zvyčajne neposunie ďalej. Tým nechcem povedať, že máme vyhľadávať sebatrýznenie, podrobovať sa samoučelnému trápeniu. Nakoniec trápenie si nás vždy v nejakej podobe aj tak nájde. Ale dôležité je, naučiť sa prijímať život aj s tým menej

príjemným. Naučiť sa, že práve to je niečo, čo nás v živote nenechá trčať na jednom mieste, ale nás môže aj posunúť.

V susedných Čechách nedávno zarezovala kauza známeho kňaza Marka Orka Váchu, ktorému odňali pôsobisko v Prahe. Na jednej strane bolo zaujímavé sledovať, akú obrovskú aj mediálnu pozornosť to v tzv. ateistických Čechách vzbudilo. Ale oveľa zaujímavejšie bolo, ako on sám túto skutočnosť prijal. Prijal to s dôverou, že jedna brána sa mu síce zatvára, ale určite to znamená, že ďalšie, o ktorých teraz ešte ani nevie, sa mu práve tým otvárajú.

S takýmto prístupom k životu, bez toho, aby človek trápenia vyhľadával, sa naozaj môžeme posúvať ďalej. Najšť správnu reč, správne slová, ktoré nám pomôžu prekonať situáciu krízy. Ježiš to povzbudenie, reč nachádzal v rozhovore s nebeským Otcem. Ne protestoval, keď cítil doliehajúce utrpenie. Otváral sa tomu novému, čo malo prísť a čo nakoniec aj prišlo - aj keď už cez jeho učeníkov, cez cirkev. Práve jeho modlitba, jeho duchovný rozhovor s Otcem ho premenili. Zmenili aj jeho fyzický vzhľad. Hovorí sa, že od určitého veku sme už my sami zodpovední za to, ako vyzeráme, už sa nemôžeme vyhovárať na iných. Či chceme alebo nie, odráža sa na nás aj naše duchovno.

Odrážajú sa na nás aj naše modlitby. Ukáže sa, či naše modlitby nie sú len prázdnu rečou. Či nie sú len slovami bez toho, aby sme prijali skutočný život, jeho drámu. Alebo je naša modlitba už rečou, ktorá z tej drámy vzišla. Nepleťme si modlitbu so slohovými cvičeniami. Je to skôr náš vzťah k Bohu, k Otcovi. Otec nemusí predstavovať pre nás vždy len príjemno, naopak: často nás - podobne ako náš fyzický otec aj obmedzuje - ale to je len jedna časť pravdy. To obmedzujúce nás zároveň stavia pred nový horizont, otvára nám nové brány, posúva nás ďalej, učí nás novej reči.

A o to ide aj v pôstnom období. Aby modlitba - modlitba nášho vzťahu k nebeskému Otcovi - dokázala premieňať aj náš život. Aby sa obrazne povedané aj náš zjav vplyvom pôstnej modlitby premenil. Možno nebude žiariť naše rúcho, ale dôležitá je premena nášho života. Uvidieť nádej napriek všetkému tomu biednemu, čo dnes žijeme, čo nám pripravuje spoločnosť a politika okolo nás.

Možno to znie príliš nábožne, ale v podstate je to jednoduché, je to o našom prístupe k životu. Je to o tom, na čo chceme používať svoju reč. Či len na nejaké chytráctvo, len na obyčajné veci (aby reč nestála), alebo aj na to, aby sme vytvárali život a ozajstné vzťahy.

A preto dnes prosme za to, aby sme sa aj my naučili modliť. Napriek tomu, že to nie je ľahké, napriek tomu, že dnes máme často problémy aj s jednoduchšími formami reči ako je modlitba.